

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2015

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių ir posakių reikšmę:

a) baubas (1 taškas)
Baidyklė, šmėkla.

b) „lindi internete“ (1 taškas)
Leidžia laiką internete, bendrauja.

c) „pasiekti kalno viršūnę“ (1 taškas)
Laimėti, pasiekti tikslą.

d) medijos (1 taškas)
Plačiąja prasme tai komunikacijos priemonė, perduodanti informaciją. Medija gali būti fotografija, kinas, videotechnologija, internetas.

e) „pasaulis susitraukė“ (1 taškas)
Sumažėjo, pasidarė lengviau prieinamas, medijų dėka galima lengviau ir greičiau bendrauti.

2. Kokias galimybes teikia medijos? (5 taškai)

Medijos padeda greitai perteikti ir pasiekti informaciją žmonėms, kuriuos skiria vieta bei laikas. Jos suteikia galimybę pažinti kultūras ir gauti žinių, keliauti po pasaulį virtualiu būdu, formuoja žmonių elgesį ir įsitikinimus, daro įtaką asmeniniam, grupės, šalies ar tarptautiniam gyvenimui, leidžia žmogui realizuoti savo svajones, pabėgti nuo realaus gyvenimo.

3. Kodėl medijų pasaulis gali kelti grėsmę? (5 taškai)

Dauguma paauglių rizikuoja prarasti ryšį su realybe susikoncentruodami tik į virtualų pasaulį. Berniukų įgyti kompiuterinių žaidimų pasiekimai nepadeda surasti savo vietos realiame gyvenime. Mergaičių bendravimas virtualioje erdvėje neatstoja tikros draugystės ryšių.

4. Remdamiesi tekstu įvardinkite ir pakomentuokite, kokie yra jaunuolių baziniai poreikiai? (5 taškai)

Tekste minimi du baziniai poreikiai. Pirmas jaunuolių bazinis poreikis yra noras „būti bendro reikalo dalyviais“. Jie nori tarpusavyje bendrauti, leisti laiką drauge. Antras poreikis yra noras kažko pasiekti. Kiekvienas norime save realizuoti, todėl išsikeliame tikslus ir norime juos įgyvendinti. Realiame gyvenime reikia įdėti daugiau pastangų, kad pasiektume gerų rezultatų.

5. Kokie yra berniukų ir mergaičių poreikiai medijų pasaulyje? (5 taškai)

Berniukai nori kompensuoti savo bejėgiškumo jausmą kompiuterinių žaidimų pagalba. Jie trokšta pasiekti greitą rezultatą, įgyti naujos patirties. Naikindami

monstrus jie stengiasi laimėti, pasiekti kalno viršūnę. Mergaitės turi stipresnį poreikį bendrauti, jos stengiasi kompensuoti tikros draugystės trūkumą bendraudamos virtualioje erdvėje.

6. Kaip ši metafora iliustruoja šiuolaikinės visuomenės problemą? (5 taškai)

„Mes rizikuojame tapti iliuzijos belaisviais – kaip tie oloje gyvenę žmonės iš Platono alegorinio pasakojimo, kurie, matydami šešėlius, judančius ant sienos, tikėjo, jog mato tikrus žmones“.

Tikrovės ir fantazijos susipynimas realiame pasaulyje klaidina žmogų. Jis nežino, kas yra tikra, todėl gali pasiklysti medijų sukurtame iliuzijų pasaulyje. Bendraudamas su šešėliu ar su išgalvotu personažu jis patenka į medijų sukurtus spąstus, neatskiria realybės nuo fantazijos.

PASTABA: Vertinant antrosios ir trečiosios dalių atsakymus bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. Temos suvokimas: Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir sugeba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%
2. Teksto struktūra ir vientisumas: Rašinio tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%
3. Kalbinė raiška: Kandidatas sugeba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomonę. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%
4. Kalbos normų laikymasis: Rašybos, skyrybos, gramatikos, žodyno, taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS

(30/100)

Remdamiesi tekstu ir savo nuomone atsakykite į šį klausimą: kaip elgtis jaunam žmogui, kad jis nepasiklystų virtualiame pasaulyje? Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

Jis turi mąstyti kritiškai:

- nemeluoti sau pačiam nei kitiems,
- nekurti, neišgalvoti kito personažo, neužsidėti kaukės, būti savimi,
- rašyti tiesą,
- nepatikėti viskuo, atskirti melą nuo tiesos,
- turėti savo nuomonę.

Jis turi būti atsargus dalindamasis informacija viešai:

- tai turi įtakos jo asmeniniam gyvenimui (darbdavys gali pasirinkti kitą kandidatą, jei rastų komprometuojančių nuotraukų ar video internete),
- tai gali sukelti nusikaltėlių susidomėjimą.

Jis neturi tapti priklausomas nuo medijų, netapti jų įkaitu.

„Medijų vartotojas turi pasirinkti, kas jam reikalinga informacijos gausoje, turėti savo nuomonę ir neprarasti savų vertybių, neleisti, kad medijos juo manipuliuotų“.

III DALIS

(40/100)

Samprotavimo rašinys

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite samprotavimo tipo rašinį (apytiksliai 300 žodžių).

1. „Kaukė nukrinta, o esmė pasilieka“. (*Lukrecijus*)
2. „Turtingiausi yra tie, kurie pasitenkina mažais dalykais“. (*Sokratas*)

Rišliai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

